

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Центр розвитку освіти, науки та інновацій, Консалтингово-конфліктологічний центр, Кримський інститут бізнесу. – Судак, АР Крим. – С. 238-241.

УДК 336.71

Коваль Я.С., аспірант
ПрАТ «Міжрегіональна академія
управління персоналом»

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ БАНКІВСЬКОГО НАГЛЯДУ ТА РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ

Банківський нагляд визначається як система контролю та активних впорядкованих дій Національного банку України (НБУ), спрямованих на забезпечення дотримання банківськими установами у процесі їх діяльності законодавства України і встановлених нормативів, з метою забезпечення стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників.

Відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність» банківський нагляд в Україні проводиться єдиним державним органом – НБУ, який поряд зі своїм наглядом ставить перед банківськими установами вимоги щодо обов'язкового постійного внутрішнього контролю з боку наглядової ради, внутрішнього та зовнішнього аудиту [1].

Таким чином, банківський нагляд являє собою систему, що включає ряд елементів: правова основа банківського нагляду, суб'єкти банківського нагляду, об'єкти банківського нагляду, форми банківського нагляду, етапи банківського нагляду.

Відповідно до чинного законодавства, банківський нагляд в Україні проводиться єдиним державним органом – Національним банком України, який

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

поряд зі своїм наглядом ставить перед банківськими установами вимоги щодо обов'язкового постійного внутрішнього контролю з боку наглядової ради, внутрішнього та зовнішнього аудиту.

Крім того, доцільно звернути увагу, щодо суб'єктів банківського нагляду можна віднести спеціально уповноважених НБУ осіб, які безпосередньо здійснюють банківський нагляд (як інспекційні перевірки, так і безвиїзний нагляд). Нагляд за банками як суспільно-економічне явище є багаторівневою системою. Служби банківського нагляду мають принципову можливість узагальнювати й адекватно оцінювати інформацію, одержану з різноманітних джерел, і на її основі робити єдиний об'єктивний висновок про фінансовий стан банку (рис. 1). Регулювання і нагляд, що базуються на кількісних вимогах, спрямовані на виконання банками вимог, значення який можна виміряти кількісно. По суті, даний підхід у здійсненні нагляду є єдиною формою нагляду, яка ґрунтується на суб'єктивних оцінках: банк або виконує, або не виконує поставлену перед ним ціль.

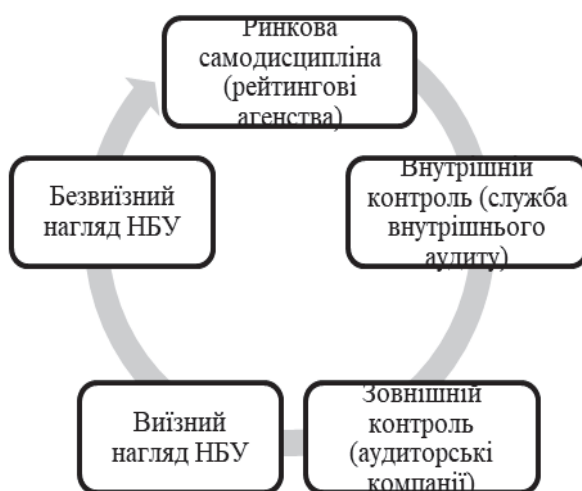

Рис. 1. Багаторівневність системи банківського нагляду

Джерело: складено автором на основі [2]

Таким чином, можна виділити основні завдання банківського регулювання та нагляду: цілісність і адекватність, захист вкладників і кредиторів банку, здійснення ефективної діяльності (табл. 1).

Таблиця 1

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Основні цілі банківського регулювання і нагляду

Цілі	Коротка характеристика цілей
Цілісність і адекватність	Підтримка цілісної та адекватної банківської системи, яка б відповідала економічним і соціальним стандартам розвитку держави.
Здійснення ефективної діяльності	Розробка та надання банківським установам чітких директив, а в разі необхідності і процедур, яких необхідно вживати банкам для досягнення поставлених цілей.
Захист вкладників і кредиторів банку	Захист клієнтів банку від неправомірної діяльності банківських установ і забезпечення професійного поведіння з клієнтами та кредиторами банку.

Джерело: складено автором на основі [3]

Зрозуміло, що процес досягнення цих цілей сприяє виникненню та використанню різних регулятивних та наглядових тактик. Зокрема, можна виділити нагляд за виконанням банками встановлених вимог та ризик-орієнтований нагляд. Нагляд за виконанням банками встановлених вимог – це процес, при якому наглядовий орган, який виступає в якості контролера, перевіряє відповідність діяльності банківських установ правилам і нормам регулювання та нагляду.

Отже, визначено банківський нагляд в Україні як систему контролю та активних впорядкованих дій НБУ, спрямованих на забезпечення дотримання банками та іншими особами, стосовно яких НБУ здійснює наглядову діяльність законодавства України і встановлених нормативів, з метою забезпечення стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників та кредиторів, а поняття «державне регулювання системи банківського нагляду», як здійснення державного комплексу заходів щодо організації ефективного нагляду за діяльністю банківських установ з метою забезпечення стабільності банківської системи.

Література

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7.12.2000 р., № 2121-III // ВВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
2. Стефанюк І. Державне управління фінансовими ресурсами у сфері

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

підприємництва / І. Стефанюк // Економіка. Фінанси. Право. – 1999. – № 7. – С. 6–8.

3. Башлай С. В. Роль банківської системи в розвитку фінансового ринку України / С. В. Башлай, О. В. Шумкова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. наук. праць. – Т. 15. – Суми : УАБС НБУ, 2006. – 336 с.

УДК 005:004.9

Ковальчук А.В., старший преподаватель
Ковальчук Е.В., старший преподаватель
Белорусский торгово-экономический
университет потребительской кооперации

СИСТЕМА УПРАВЛЕНИЯ «5S» КАК ЭФФЕКТИВНЫЙ ИНСТРУМЕНТ В МЕНЕДЖМЕНТЕ

В современных жестких условиях конкурентной борьбы за потребителя, эффективное управление организацией становится основным ключом к успеху. Многие руководители желают, чтобы на их предприятиях всегда был идеальный порядок: любую вещь можно было бы быстро найти, оборудование не делало аварийных остановок, производственный травматизм был на минимальном уровне, сотрудники были бы дисциплинированными и качественно выполняли все свои обязанности, а потребители всегда были бы удовлетворены получаемой продукцией. Достичь этого, на наш взгляд, позволяет система управления производством «5S». Система «5S» – это метод организации рабочего пространства (цеха, офиса, торгового зала и др.), целью которого является создание оптимальных условий для выполнения операций, поддержания технологического порядка и безопасности труда, чистоты рабочих